

JOGSZABÁLYI KIVONAT
A MŰEMLEKI TANÁCSADÓ TESTÜLET MŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATBAN

39/2015. (III. 11.) Korm. rendelet
a régészeti örökség és a műemléki érték védelmével kapcsolatos szabályokról

21. A bejelentéshez vagy örökségvédelmi engedélyhez kötött tevékenységekkel kapcsolatos szabályok

47. § (1) A végezni kívánt tevékenységre vonatkozó bejelentést vagy a hatóság engedélye iránti kérelmet a megbízó jogosult benyújtani.

(2) A bejelentést, a kérelmet papíralapon vagy elektronikus adathordozón lehet benyújtani a 9. mellékletben meghatározott tartalommal és mellékletekkel ellátott formanyomtatványon.

(3) A megbízó a végezni kívánt tevékenységre vonatkozó bejelentésben kérheti, hogy a hatóság a hozzájáruló hatósági nyilatkozatot is foglalja írásba.

48. § (1) A 38. § (1) bekezdés *a*) pontjában meghatározott tevékenységek bejelentéséhez vagy örökségvédelmi engedély iránti kérelméhez mellékelni kell

a) a 9. melléklet II. rész D. pontjában meghatározott tartalmú építéstörténeti tudományos dokumentációt,

b) a (2) bekezdés *b*) pontjában meghatározott esetben előírt nyilatkozatot.

(2) A védett műemléki értéknél a 38. § (1) bekezdés *a*) pont *aa*)-*ae*), valamint *ai*)-*ak*) alpontja szerinti esetekben az építéstörténeti tudományos dokumentációnak az előzetesen elvégzett roncsolásos kutatás dokumentációját is tartalmaznia kell, kivéve, ha

a) a kutatandó épületrészt a kivitelezés előtt megbonthatatlan szerkezet, burkolat takarja, vagy a kutatandó felület más okból hozzáférhetetlen a kivitelezés előtt, vagy

b) a megbízó a kutatás elhalasztása mellett dönt és nyilatkozatban kötelezettséget vállal arra, hogy a kutatást a kivitelezést megelőzően - vagy a kivitelezés során - elvégezteti.

(3) A 38. § (1) bekezdés *c*) pont *cb*)-*cc*) alpontja szerint a védett műemléki érték telkén lévő védett parkban, a védett történeti kertben tervezett tevékenység bejelentése esetében mellékelni kell a tevékenységgel érintett terület 9. melléklet II. rész E. pontjában meghatározott tartalommal kiegészített kerttörténeti tudományos dokumentációját.

(4) A védett történeti kert vagy a védett műemléki érték telkén elhelyezkedő védett park teljes körű helyreállítási koncepciójának megalapozásához és a tervezett beavatkozások szükségességének alátámasztásához

a) régészeti módszerekkel történő kutatást kell végezni, valamint

b) a kerttörténeti tudományos dokumentációt a történeti és a régészeti módszerekkel történő kutatás eredményeivel, az azokon alapuló értékeléssel ki kell egészíteni, valamint a helyreállítást, és annak prioritásait meghatározó és azt indokoló részekkel a tervezési programba be kell építeni.

49. § (1) A Műemléki Tanácsadó Testület (a továbbiakban: Testület) szakértői véleménye kérhető, ha a tevékenység a védett műemléki érték

a) egészének vagy egyes részeinek, szerkezeti elemeinek eredeti összefüggésrendszeréből történő elmozdítására, áthelyezésére,

b) egészének vagy több rendeltetési egységének megváltoztatását eredményező belső helyreállítására vagy átalakítására,

c) homlokzatának megváltoztatását eredményező teljes helyreállítására vagy átalakítására irányul.

(2) Előzetes megkeresés esetén a Testület szakértői véleményét a tervezett tevékenységre vonatkozó bejelentéshez vagy az örökségvédelmi engedély iránti kérelemhez mellékelni kell. A Testületet szakértői véleménye mindaddig köti, amíg a megkeresésben meghatározott tervezett tevékenység érdemben nem változik meg.

23. Bejelentés és hatósági nyilatkozat védett műemléki érték esetén

55. § (1) A hatóság a bejelentésre vonatkozóan - a bejelentés benyújtásától számított tizenöt napon belül - hozzájáruló hatósági nyilatkozatot ad ki, ha a megbízó a bejelentésben kéri a tervezett tevékenység tudomásulvételének írásba foglalását.

(5) A hatóság - ha a 49. § (1) bekezdése szerinti szakértői vélemény nem áll rendelkezésre - a Testület szakértői véleményét kikérheti. Ha a hatóság a szakértői véleményben foglaltaktól eltérő álláspontot foglal el, azt külön indokolnia kell.

24. Az örökségvédelmi engedélyezési eljárás műemlék esetén

56. § (1) A hatóság - határidő kitűzésével - a Testület szakértői véleményét kikérheti, ha a 49. § (1) bekezdése szerinti szakértői vélemény nem áll rendelkezésre.

(2) A hatóság a szakértői véleményt a döntése meghozatalához szükséges tényállás tisztázása érdekében jogszabályon alapuló bizonyítékként veszi figyelembe.

(3) Az örökségvédelmi engedélyezési eljárásban a tényállás tisztázása érdekében helyszíni szemlét kell tartani. A döntés meghozatalához szükséges tényállás tisztázásának keretében a tervezett tevékenység helyszínén, annak környezetében e rendeletben meghatározott szempontok szerint vizsgálja a döntés meghozatalának feltételeit különösen, hogy

a) az építéstörténeti tudományos dokumentáció, történeti kert esetében a kerttörténeti tudományos dokumentáció, valamint az értékleltár megfelelően dokumentálja-e vagy rögzíti-e a védett műemléki értékeket,

b) a meglévő állapotot rögzítő dokumentáció tartalma a valóságnak megfelel-e,

c) a tervezett tevékenységgel érintett műemlék megőrzésének és érvényesülésének feltételei adottak-e,

d) az érintett műemléken a tervezett tevékenység megvalósítható-e, a tevékenységet megkezdték-e.

(4) A hatóság a helyszíni szemlén tapasztaltokról jegyzőkönyvet és a helyszínről, annak környezetéről dátummal ellátott fényképfelvételt készít.

(5) Az örökségvédelmi engedélyben

a) kivitelezés közben végzendő kutatást kell előírni, ha az eljárást megelőzően végzett kutatás nem terjedhetett ki minden kutatandó területre,

b) kiviteli tervek és részletrajzok készítését és bemutatását kell előírni, ha a kérelem és mellékletei azok léptéke miatt nem tartalmazhatják minden műszaki megoldás olyan mértékű meghatározását, amely alapján a műemléki értékre gyakorolt hatás megállapítható,

c) tervezői művezetést kell előírni, ha a kivitelezés során eldöntendő műszaki kérdések merülnek fel,

d) mintafelület, mintadarab készítését kell előírni, ha a tervezett tevékenység olyan vizuális változást eredményez, amely a kérelem és mellékletei alapján nem állapítható meg.

(6) A hatóság - életveszély elhárításának szakvéleménnyel alátámasztott esetét kivéve - a kérelmet elutasítja, ha a tervezett tevékenység

a) a benyújtott terv alapján ellentétes az érintett védett műemléki értékre vonatkozó építéstörténeti tudományos dokumentációval, történeti kert esetében a kerttörténeti tudományos dokumentációval, valamint az értékleltárral,

b) szakszerűtlen, vagy

c) az érintett védett érték

ca) jelentőségét, eredetiségét, hitelességét veszélyezteti,

cb) helyreállíthatatlan sérülését vagy pusztulását eredményezi, vagy

cc) érvényesülését és megjelenését gátolja.

30. Az örökségvédelmi szakhatósági eljárás szabályai a műemléki területek esetén

67. § (1) A műemléki környezetet, műemléki jelentőségű területet, történeti tájat vagy világörökségi területet érintő összevont építésügyi engedélyezés elvi keretengedélyezési szakaszára vonatkozó örökségvédelmi szakkérdés vizsgálata során szakhatósági eljárásában a hatóság - határidő kitűzésével - kikérheti a Testület szakértői véleményét.

(2) A Testületet a szakértői véleménye mindaddig köti, amíg a kérelemben meghatározott tevékenység érdemben nem változik meg.

37. A településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégia és a településrendezési eszközök egyeztetési eljárásában adott szakmai vélemény örökségvédelmi szempontjai

77. § (3) A hatóság a településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégia és a településrendezési eszközök egyeztetési eljárásában adott szakmai véleményhez kikérheti

a) nyilvántartott vagy védetté nyilvánított régészeti lelőhelyet és védőövezetét érintő esetben az Ásatási Bizottság,

b) országos védelem alatt álló műemléket, műemléki környezetet, műemléki jelentőségű területet, történeti tájat érintő esetben a Testület szakértői véleményét.

9. melléklet Bejelentéshez kötött tevékenység bejelentésének vagy az örökségvédelmi engedély iránti kérelemnek és mellékleteinek adattartalma

D. AZ ÉPÍTÉSTÖRTÉNETI TUDOMÁNYOS DOKUMENTÁCIÓ

1. a vonatkozó szakirodalom jegyzetekkel kiegészített ismertetése,
2. forráskutatás (releváns írott források, térképek, tervek, fényképek, ábrázolások, szóbeli visszaemlékezések),
3. részletes külső és belső építészeti leírás,
4. értékleltár a 10. mellékletben meghatározott tartalmi elemekkel: a műemléki érték tömeg- és térkapcsolatainak, homlokzatainak, a felszínen látható értéket képviselő összes szerkezeti elemének, tartozékának, díszének, berendezési tárgyának, továbbá az elpusztult vagy elbontott elemekre utaló nyomok tételes, leltárszerű leírása, datálása és fotódokumentációja, rejtett szerkezetekre, takart díszítésekre, másodlagosan felhasznált elemekre utaló látható nyomok rögzítése, a megfigyelt jelenségek alapján a feltárható műemléki értékek meghatározása, építéstörténeti szempontú rendszerezése,
5. építéstörténet és telektörténet összefoglalása a korábbi állapotok változásainak leírásával,
6. felhasznált irodalom és források jegyzéke,
7. a releváns felhasznált (különösen az ábrázolásos és a levéltári) források másolatai,
8. javaslat a további tudományos vagy roncsolásos kutatásra, kutatói megfigyelésre,
9. összefoglaló értékelés,
10. a védett műemléki érték megőrzésére és fenntartására vonatkozó szakértői javaslat.

E. A KERTTÖRTÉNETI TUDOMÁNYOS DOKUMENTÁCIÓ

1. a D. pont szerinti építéstörténeti tudományos dokumentáció tartalmi elemei, továbbá
2. a forráskutatás, kiegészülve a hazai vagy nemzetközi kertművészeti kapcsolatok feltárásával; közpark vagy intézményi kert esetében a településtörténeti, intézménytörténeti összefüggések, a park vagy kert fejlődésében betöltött szerep tárgyalásával, a kerttervezők mellett lehetőség szerint a kertészek a létesítéstől a napjainkig tartó felsorolásával, jelentőségük és a hozzájuk köthető tevékenységek ismertetésével,
3. a részletes szakszerű leírás, a kertépítészeti struktúra, stílus, alkotóelemek bemutatása, élő és élettelen védett műemléki értékeinek megjelenésére és összefüggéseire,
4. az értékleltár a 10. mellékletben meghatározott és a történeti kertre vonatkoztatható tartalmi elemekkel, a műemléki értéket képviselő összes szerkezeti és kertépítészeti elem, növényzet, továbbá az elpusztult vagy elbontott elemekre utaló nyomok tételes összegyűjtése, építéstörténeti és kertművészeti szempontú rendszerezése,
5. az építéstörténeti és telektörténeti összefoglalás különös tekintettel a kert kiterjedésének alakulására, a növényzet és kertépítészeti alkotóelemek változásaira,
6. a kert, illetve park fennmaradt történeti növényállományának differenciált meghatározása, értékelése,
7. a mai állapot értékelése a kert, illetve park kiterjedése, határai, a területrészek aktuális védettségének, tulajdonviszonyainak, művelési módjainak, valamint a kert a település, régió zöldfelületi rendszerében betöltött szerepe szempontjából,
8. ha korábban régészeti módszerekkel történő kutatásra, dokumentáció összeállítására került sor, az eredmények összefoglalása, releváns információk, valamint a dokumentáció hivatkozása,
9. javaslat a növényállomány megőrzésére, kezelésére, gondozására vonatkozó fontossági és logikai sorrendjének felállításával.

199/2014. (VIII. 1.) Korm. rendelet a Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központról

8/B. §17 (1) A Központ szakmai tanácsadó testületként működteti a Műemléki Tanácsadó Testületet (a továbbiakban: Testület), amely a műemléki érték védelmével kapcsolatos hatósági és egyéb szakmai döntések előkészítésében, vagy szakértőként a hatósági eljárás során véleményével segíti az örökségvédelmi és építésügyi hatóság munkáját.

(2) A Testület tizenegy tagból áll, amelynek

- a) egy tagját a Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont Művészettörténeti Intézet, vagy a műemlékvédelmi szakirányú továbbképzés folytatására jogosult felsőoktatási intézmény,
- b) egy tagját a művészettörténet szakon mesterképzés folytatására jogosult felsőoktatási intézmény,
- c) egy tagját az okleveles restaurátorművész osztatlan képzés folytatására jogosult felsőoktatási intézmény,

d) egy tagját a Magyar Építész Kamara, vagy a Magyar Építőművészek Szövetsége,

e) egy tagját az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság, valamint

f) három tagját a miniszter

javaslata alapján a műemléki területen szakértői jogosultsággal vagy kimagasló elméleti és gyakorlati tapasztalattal rendelkező szakemberek közül két évre a Központ elnöke kéri fel, további három tagját az ugyanezen feltételeknek megfelelő szakemberek közül két évre a Központ elnöke kéri fel. A Testület elnökét a Központ elnöke nevezi ki.

(3) A Testület az üléseire további szakértőt hívhat meg.

312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet
az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről,
valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról

2. § (5) Az építtető az előzetes szakhatósági állásfoglalás megkéréséhez szükséges dokumentumokat az elektronikus gyűjtő tárhelyre tölti fel, amelyhez a szakhatóságnak hozzáférést biztosít. A szakhatóság ugyanezen tárhelyre tölti fel szakhatósági állásfoglalását is és záradékolja elektronikusan a véleményezett dokumentációt.

12/A. A Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ Műemléki Tanácsadó Testületének szakértői véleménye

14/A. § (1) Nyilvántartott műemléki érték, műemlék építmény esetén az építési, az összevont és a fennmaradási engedélyezési eljárásban - ha építészeti-műszaki tervtanácsai véleményezésre vagy településképi véleményezési eljárásra a 14. § (1) bekezdése szerint nem került sor - az építésügyi hatóság tizenöt napos határidő kifizetésével kikérheti a Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ Műemléki Tanácsadó Testületének szakértői véleményét.

(2) Az építésügyi hatóság az (1) bekezdés szerinti véleményt a döntése meghozatalához szükséges tényállás tisztázása érdekében jogszabályon alapuló bizonyítékként veszi figyelembe.

8. melléklet Az építészeti-műszaki dokumentáció tartalma

III. Az egyes engedélyezési eljárásokhoz benyújtandó munkarészek

1. Helyiséget tartalmazó új építmény építése esetén

1.1. Az építési engedélyezési dokumentációnak különösen az alábbiakat kell tartalmaznia:

1.1.1. a tervező által készített helyszínrajzot,

1.1.2. tereprendezési tervet a telek természetes terepszintjének építésügyi hatósági engedély-köteles megváltoztatása esetén,

1.1.3. alaprajzot a tervezett építmény valamennyi eltérő szintjéről, a méretarányának megfelelő műszaki tartalommal.

1.1.4. metszeteket a megértéshez szükséges számú, de legalább két egymással szöget bezáró módon felvéve,

1.1.5. homlokzati terveket az építmény minden nézetéről,

1.1.6. az építési engedélyhez kötött támfalak, terepbiztosítási építmények és kerítések terveit,

1.1.7. a tervezés tárgyától függően a szükséges műszaki leírást.

1.2. A dokumentáció minden esetben tartalmazza - az ÉTDR általános felületén történő tájékoztatás érdekében - a 10. § (6) bekezdés *d)* pontjában meghatározott dokumentumokat: I. rész 2.1. pontjában meghatározott tartalmú helyszínrajzot és az I. rész 2.5. pontjában meghatározott tartalmú utcai homlokzati tervet, vagy az utcaképet bemutató látványtervet.

2. Helyiséget tartalmazó meglévő építmény átalakítása, bővítése, felújítása, korszerűsítése, helyreállítása esetén

2.1. Az építési engedélyezési dokumentációnak az alábbiakat kell tartalmaznia:

2.1.1. a tervező által készített helyszínrajzot a meglévő építmény befoglaló tömegét megváltoztató esetekben,

2.1.2. alaprajzot (alaprajzokat) a meglévő építmény jellemző, de legalább az átalakítani szánt, valamint az az alatti-fölötti építményszintjeiről,

2.1.3. alaprajzot (alaprajzokat) az építmény átalakított építményszintjeiről,

2.1.4. homlokzati tervet (terveket) és fotódokumentációt a meglévő építmény megjelenése szempontjából meghatározó nézeteiről,

2.1.5. homlokzati tervet (terveket) az átalakított homlokzatról (homlokzatokról),

- 2.1.6. metszetet (metszeteket) a meglévő építmény szintszáma szempontjából meghatározó helyen (helyeken), a befoglaló méretre jellemző méretadatokkal és szintmagasságokkal,
- 2.1.7. szintszám-, belmagasság- vagy tetőforma-változtatást eredményező átalakítás esetén metszetet (metszeteket) a tervezett állapotról a változtatás szempontjából meghatározó helyen (helyeken), a változásra jellemző méretadatokkal és szintmagasságokkal,
- 2.1.8. a tervezés tárgyától függően a szükséges műszaki leírást,
- 2.1.9. egy évnél nem régebbi szakértői véleményeket:
- 2.1.9.1. az időtávlatban változó teljesítmény-jellemzőjű szerkezeteket tartalmazó (pl. fa, salakbeton, bauxitbeton) épületszerkezetekről, és
- 2.1.9.2. a 80 évesnél idősebb építmények tartószerkezeteiről.
- 2.2. A dokumentáció minden esetben tartalmazza - az ÉTDR általános felületén történő tájékoztatás érdekében - a 10. § (6) bekezdés *d*) pontjában meghatározott dokumentumokat: I. rész 2.1. pontjában meghatározott tartalmú helyszínrajzot és I. rész 2.5. pontjában meghatározott tartalmú utcai homlokzati tervet, vagy az utcaképet bemutató látványtervet.
3. A jogerős és végrehajtható építési engedélyezési dokumentációtól való eltérésre irányuló kérelem (módosított építési engedély iránti kérelem) mellékletét szolgáló dokumentációnak csak az eltérést ábrázoló tervrajzokat, valamint az azokat ismertető munkarészeket (pl. műszaki leírást és számításokat) kell tartalmaznia. A műszaki leírásban egyértelműen meg kell nevezni és fel kell sorolni az eltéréseket.
4. Helyiséget nem tartalmazó műtárgy építése, átalakítása, bővítése, felújítása, korszerűsítése, helyreállítása esetén
- 4.1. Az építési engedélyezési dokumentációnak az alábbiakat kell tartalmaznia:
- 4.1.1. a tervező által készített, a tervezett állapotot ábrázoló helyszínrajzot,
- 4.1.2. homlokzati tervet a tervezett, és fotódokumentációt a meglévő építmény megjelenése szempontjából meghatározó nézeteiről,
- 4.1.3. tereprendezési tervet a telek természetes terepszintjének építésügyi hatósági engedély-köteles megváltoztatása esetén.
- 4.1.4. a tervezés tárgyától függően a szükséges műszaki leírást.
- 4.2. A dokumentáció minden esetben tartalmazza - az ÉTDR általános felületén történő tájékoztatás érdekében - a 10. § (6) bekezdés *d*) pontjában meghatározott dokumentumokat: az I. rész 2.1. pontjában meghatározott tartalmú helyszínrajzot és az I. rész 2.5. pontjában meghatározott tartalmú utcai homlokzati tervet, vagy az utcaképet bemutató látványtervet.
5. Nyilvántartott műemléki érték, műemléki védelem alatt álló építmény átalakítása, bővítése, felújítása, korszerűsítése, helyreállítása esetén az építészeti műszaki dokumentációnak - az 1-4. pontban meghatározottakon túl - alábbiakat kell tartalmaznia:
- 5.1. az építmény teljes helyreállítása, felújítása esetében külön jogszabályban meghatározott tartalmú építéstörténeti kutatási dokumentációt,
- 5.2. építmény részleges, a történeti térszerkezetet, illetve részleteket érintő terv esetén a beavatkozással érintett részre vonatkozó, külön jogszabályban meghatározott tartalmú építéstörténeti kutatási dokumentációt,
- 5.3. külső és belső nyílászárók cseréje esetén a meglévő (a változtatás előtti) állapotra vonatkozó, elemenkénti
- 5.3.1. fotódokumentációt,
- 5.3.2. állapotvizsgálatot,
- 5.4. nyilvántartott műemléki érték, műemlék épületszerkezetének nedvesedése vagy sók által okozott károk elhárítása esetén faldiagnosztikai szakvéleményt, amely tartalmazza az előzetes adatgyűjtés eredményeit, a helyszíni szemle megállapításait, a faldiagnosztikai minták vizsgálatának ismertetését, a kár-okok teljes körű bemutatását, elemzését, a nedvesség és sószennyezés elleni védelmi technikák alkalmazhatóságának elemzését, fotó- és rajzi dokumentációt,
- 5.5. építmény tetőszerkezetének megerősítése, terhének növekedésével járó átalakítása esetén az 1950 előtti tetőszerkezetek helyreállítása esetén az elemek teljes vagy részleges cseréjét, megerősítését tételesen, rajzi mellékleteken is fel kell tüntetni,
- 5.6. helyiséget nem tartalmazó építmény esetén a 4. pontban meghatározottakon túl az átalakítás előtti és a tervezett állapotot ábrázoló nézetrajzok és - amennyiben releváns - alaprajzok, metszetek.